

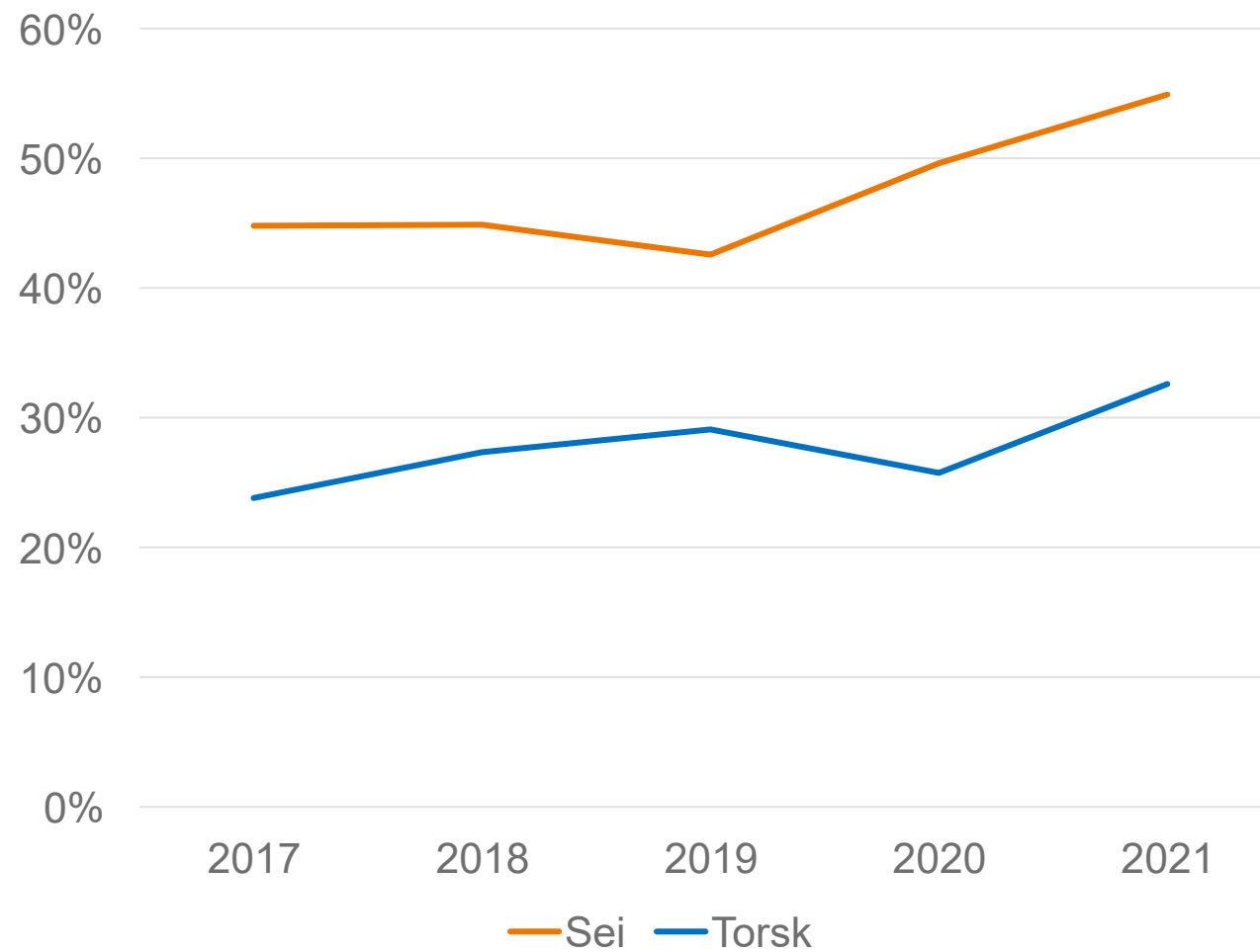
Har auksjonsplikten fungert?

Geir Sogn-Grundvåg
Seniorforsker

Hvorfor auksjonsplikt?

Auksjonsplikten

- Minimum 50% av fryst torsk og sei fra hvert fartøy skal tilbys i auksjonen i løpet av året.
- Gjelder ikke for:
 - fersk fisk eller ombordprodusert fillet
 - torsk solgt med leveringsplikt
- Felles referansepris basert på snittpris (auksjon og kontrakt) for hver produktkategori for de 2 siste ukene, oppdateres daglig
- Startpris kan ikke settes høyere enn referansepris
- To alternativer:
 1. Start og akseptpris settes lik eller lavere enn referanseprisen. Hvis partiet ikke blir solgt er partiet frigitt fra auksjonsplikten
 2. Akseptprisen settes høyere enn referansepris. Hvis partiet ikke blir solgt får det heftelser.

Evalueringsprosjekt: «Omsetningssystemet for fryst hvitfisk»

- Finansiert av FHF
- Tildelt Nofima
 - Geir Sogn-Grundvåg, Nofima (prosjektleder)
 - Bjørn Inge Bendiksen, Nofima
 - Thomas Nyrud, Nofima
 - Dengjun Zhang, Nofima og Universitetet i Stavanger
- Referansegruppe: Surofi, NR, Vest-Norges fiskesalgslag, Sjømat Norge, Sjømatrådet, Strand Rederi, Normarine, Brødrene Sperre, og FHF.
- Prosjekt ble nylig forlenget slik at hele 2023 også vil bli evaluert

Hva har vi gjort så langt?

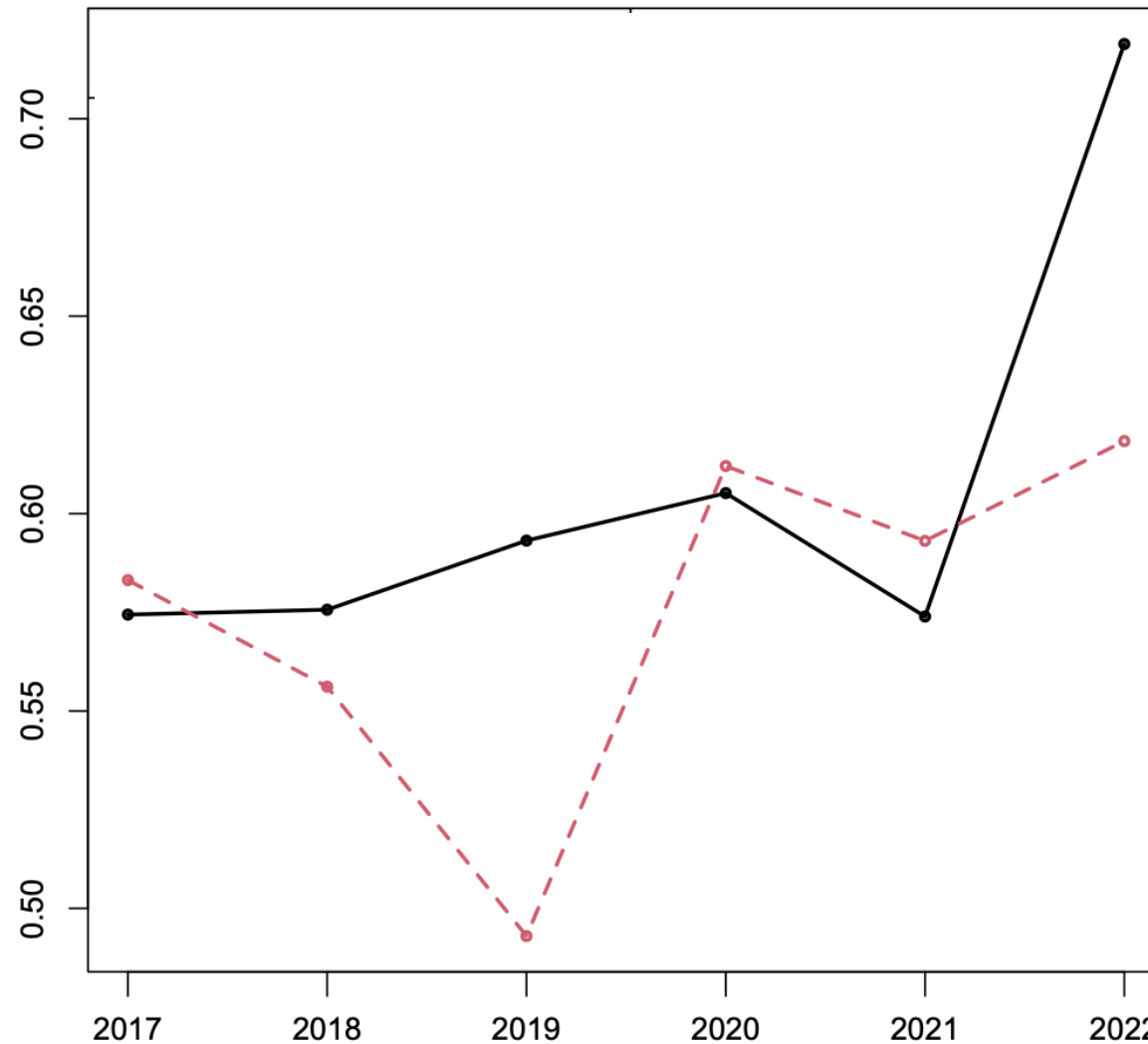
- Analyse av sluttseddel og auksjonsdata inkludert budlogg fra Råfisklaget og Surofi:
 - Mer tilgjengelig råstoff til industrien?
 - Endringer i andel solgt på auksjon?
 - Økt konkurranse?
 - Kjøper industrien mer råstoff?
 - Økt bearbeiding i Norge?
- Intervju med rederier (frittstående og integrerte) og kjøpere (industri og tradere)

Mer tilgjengelig råstoff for industrien?

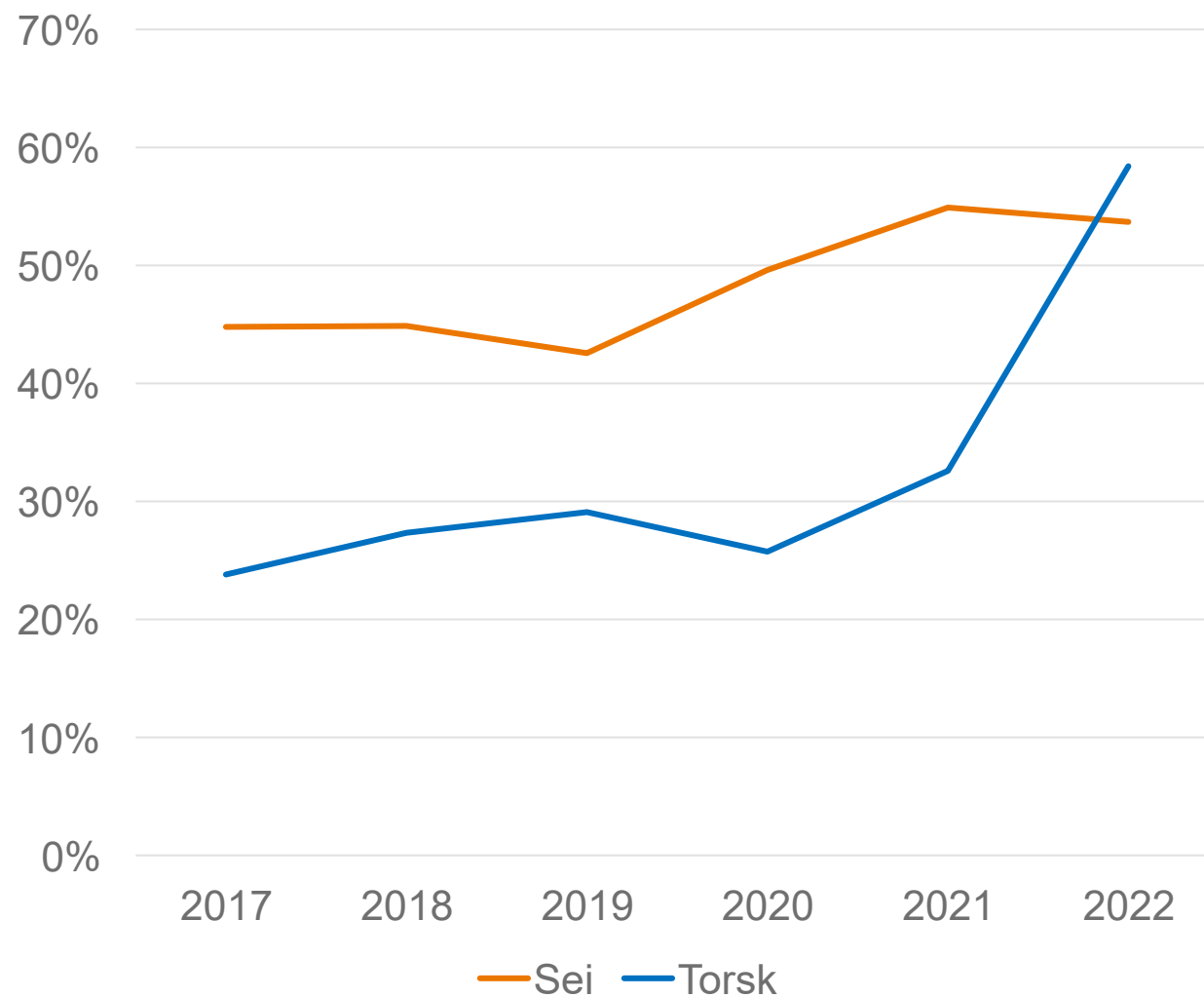
- Ja.
- Egenovertak fjernet og minst 50% må tilbys.
- Men å tilby fisken på auksjon betyr ikke nødvendigvis at den blir solgt på auksjon
 - Tradisjon for høy andel usolgt fisk i auksjon
 - Rederi som ikke ønsker salg i auksjon kan legge ut store partier eller på nedadgående marked
 - Industrien er ikke alltid konkurransedyktig i forhold til tradere (industri i andre land)

Andel tilbudt (solgt og usolgt) i auksjon av totalt kvantum

- Torsk, svart linje
- Sei, rød linje

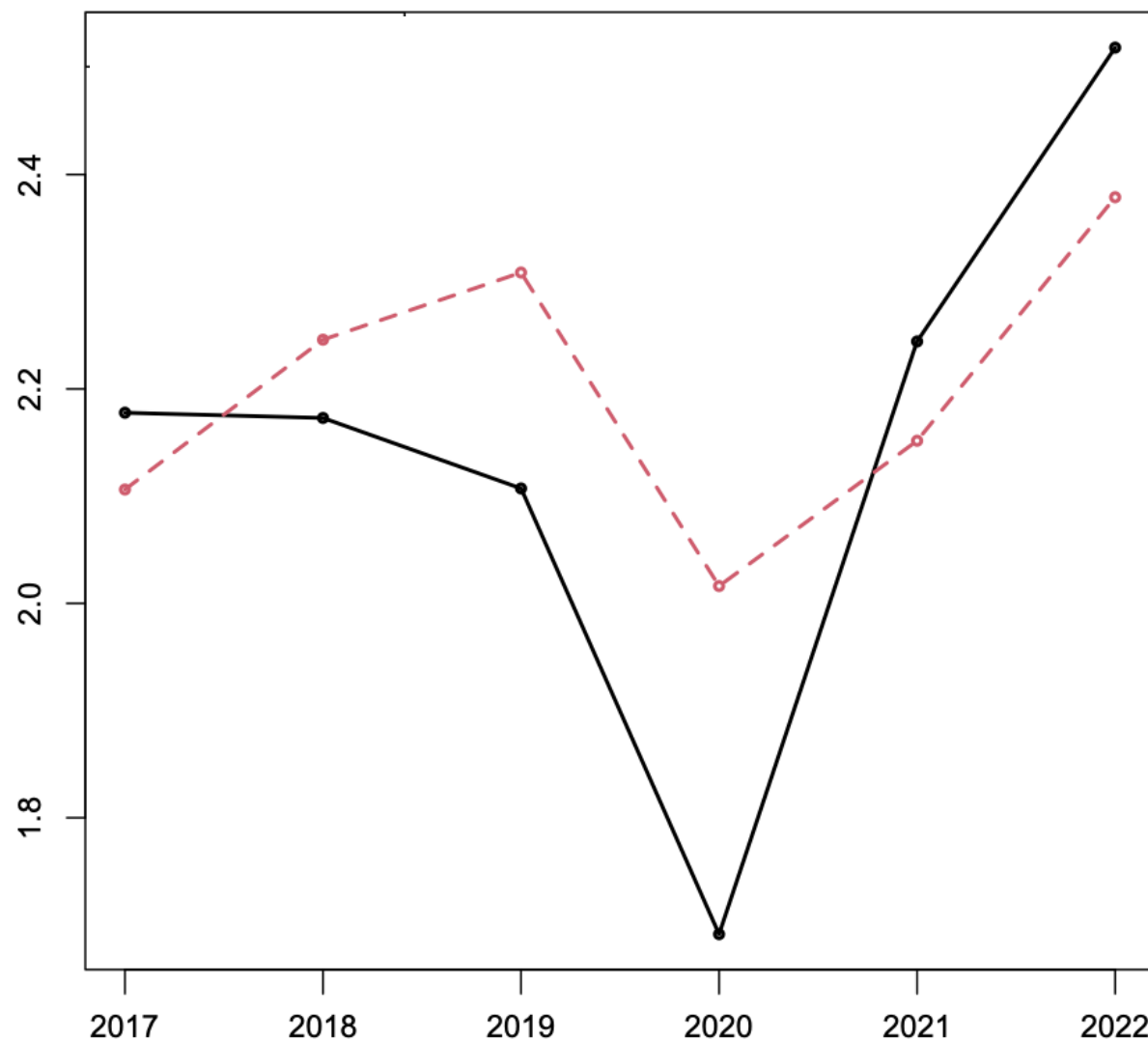
Andel solgt i auksjon

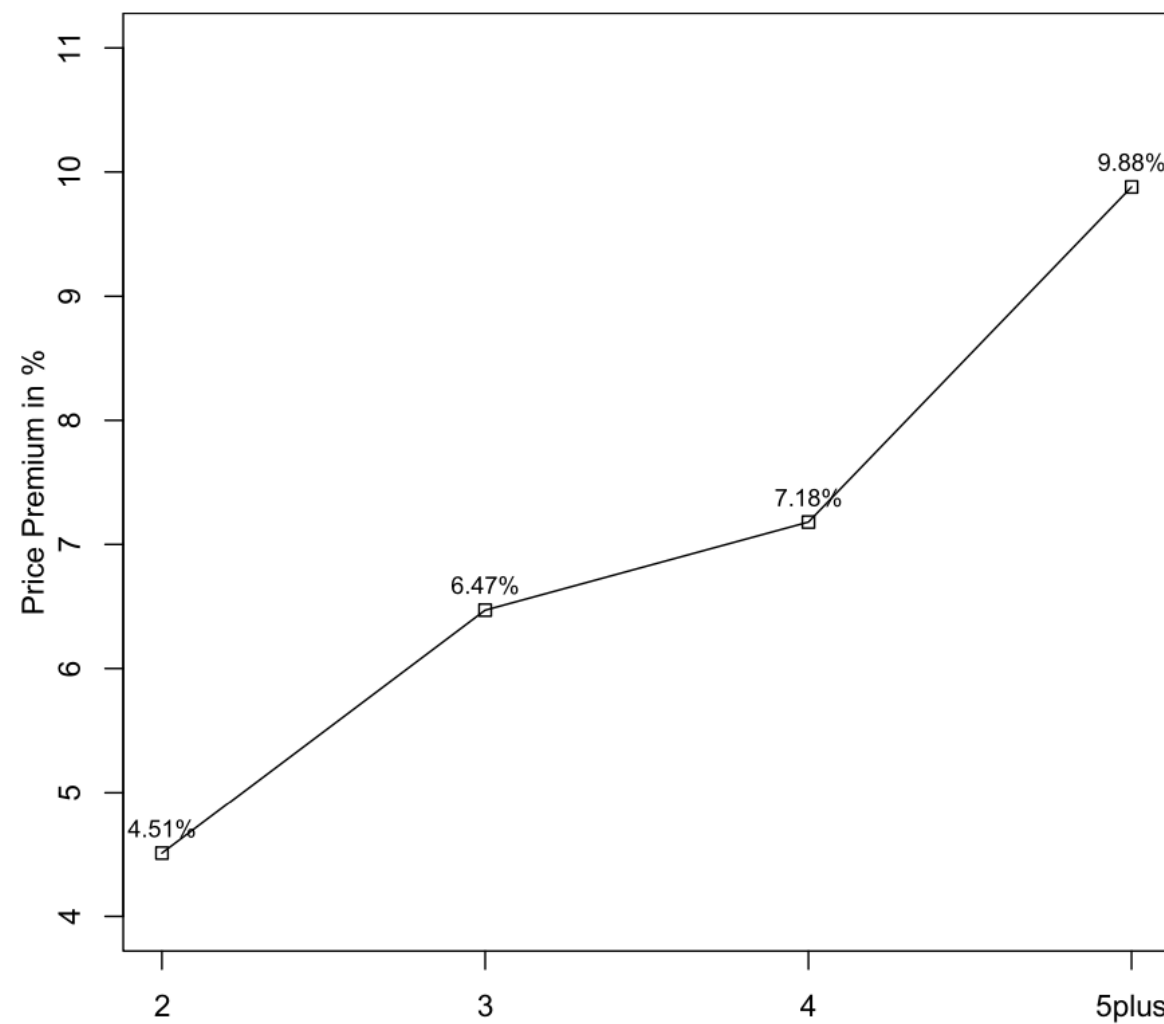
Økt konkurranse?

Gjennomsnittlig antall aktive kjøpere i auksjon

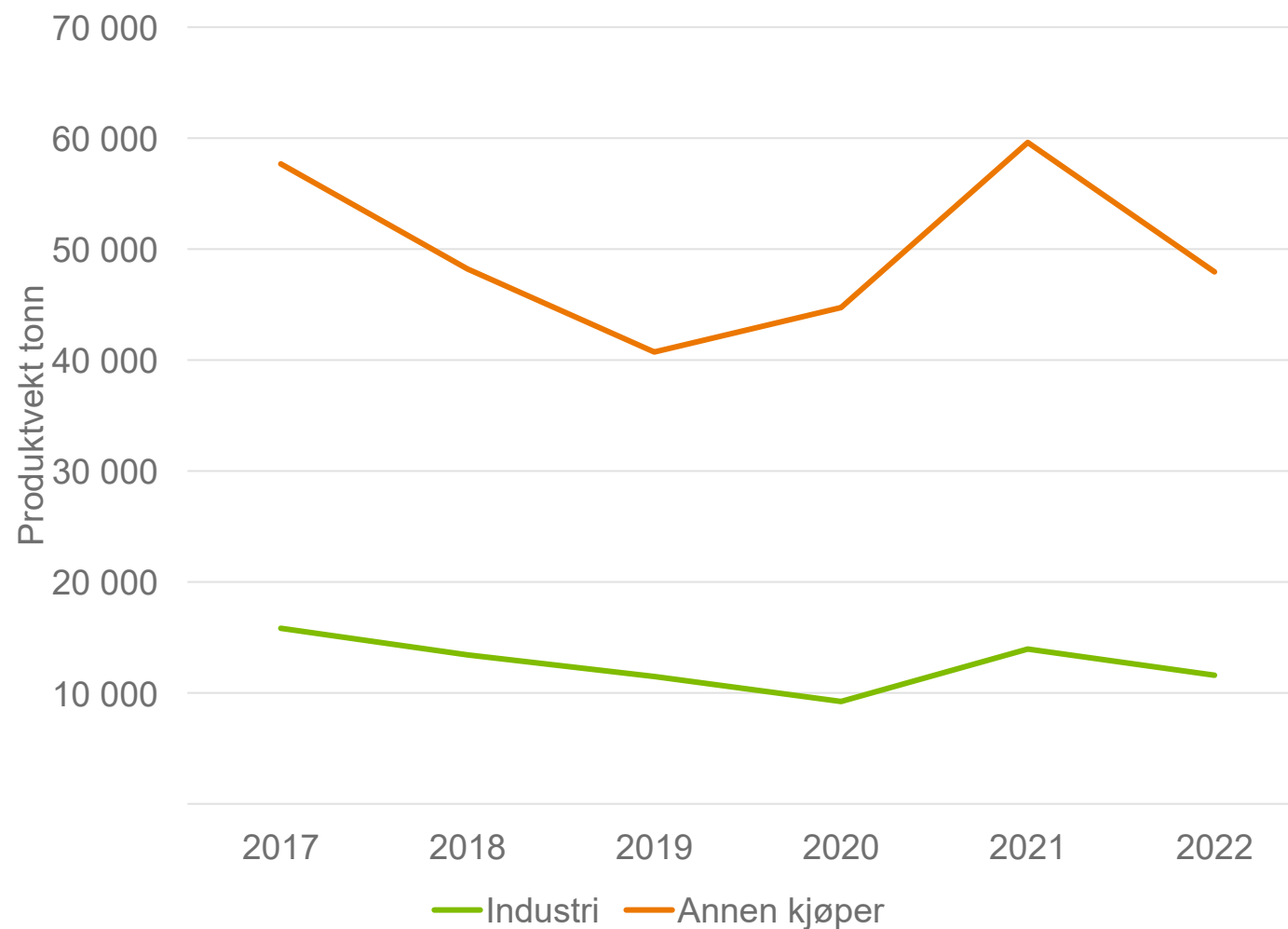
- Torsk, svart linje
- Sei, rød linje

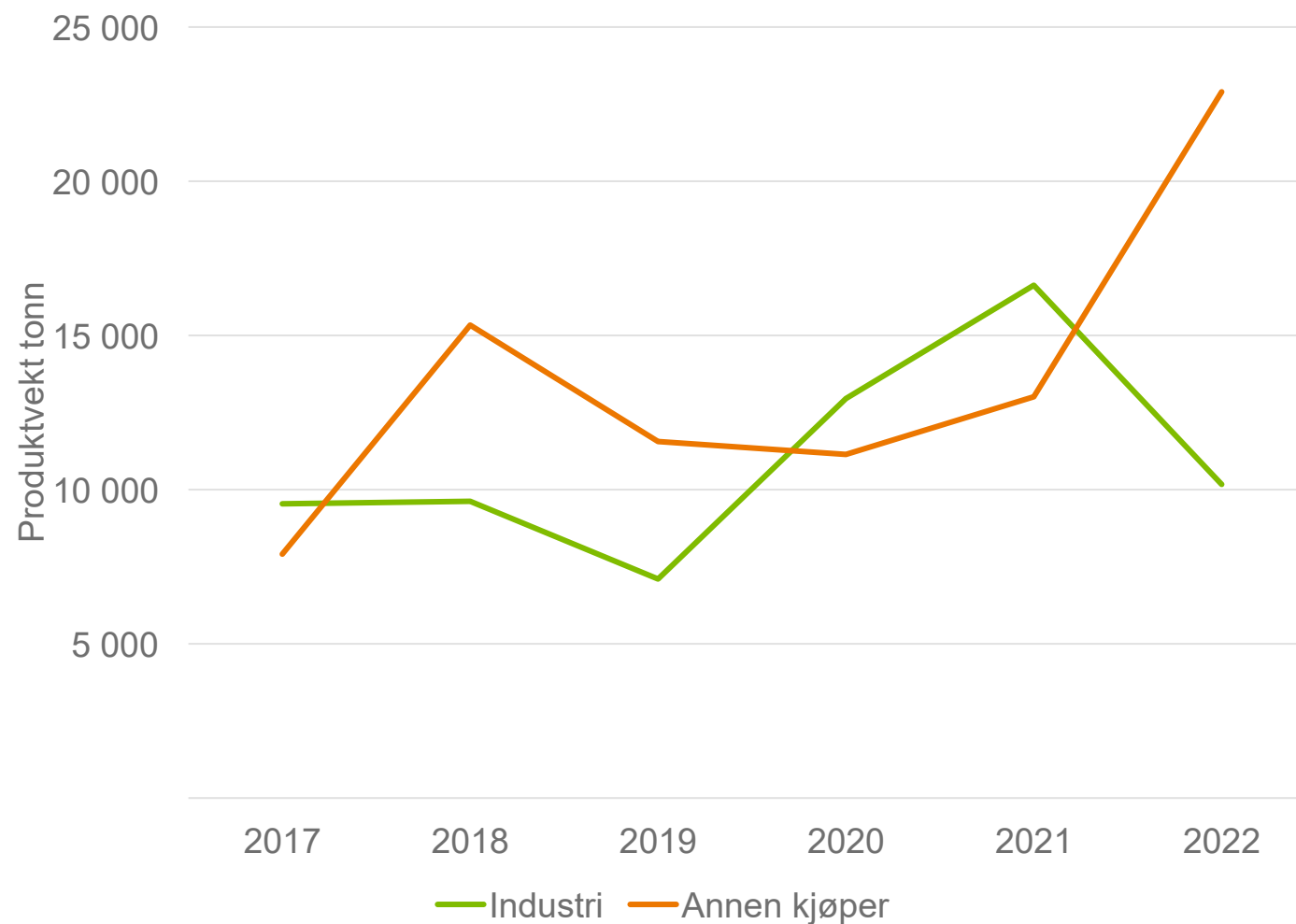
Økt konkurranse gir
høyere pris

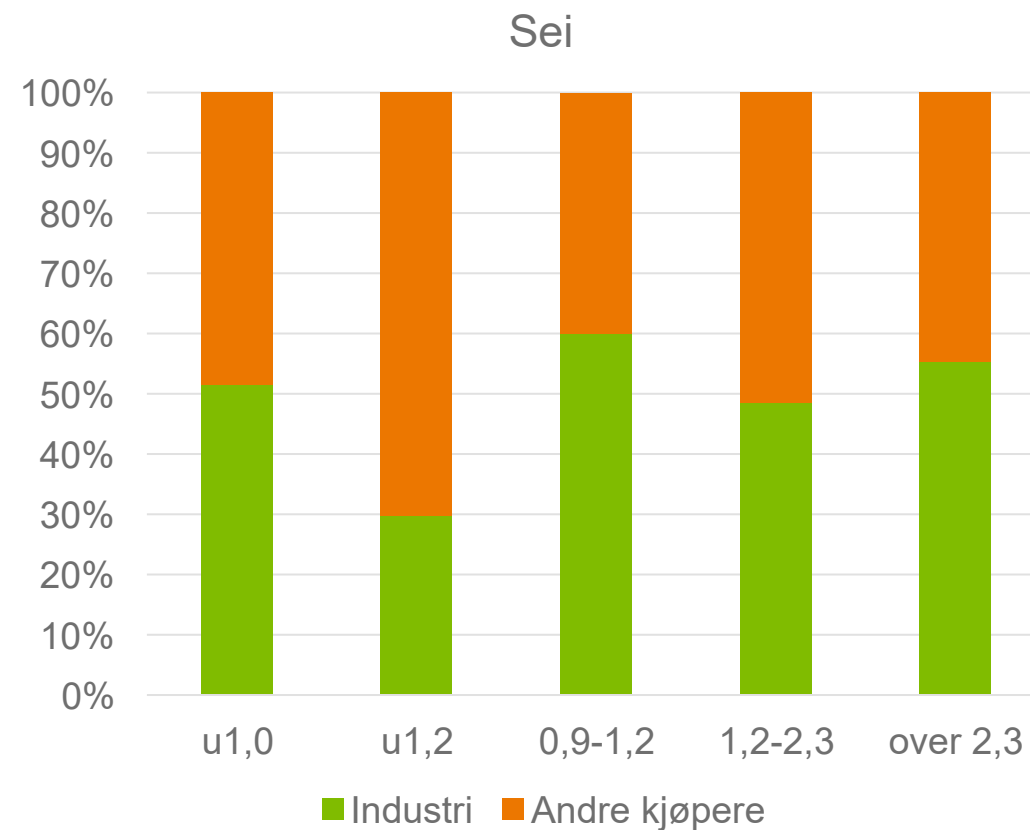
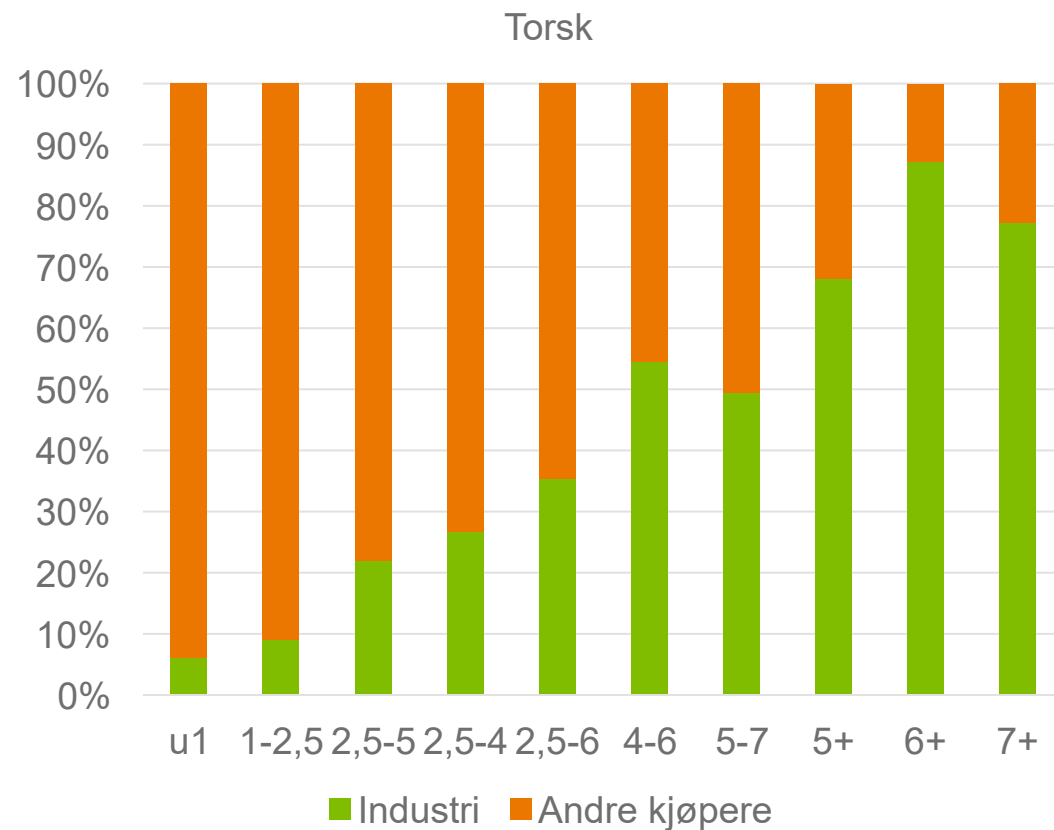
Kjøp av torsk fordelt på industri og tradere

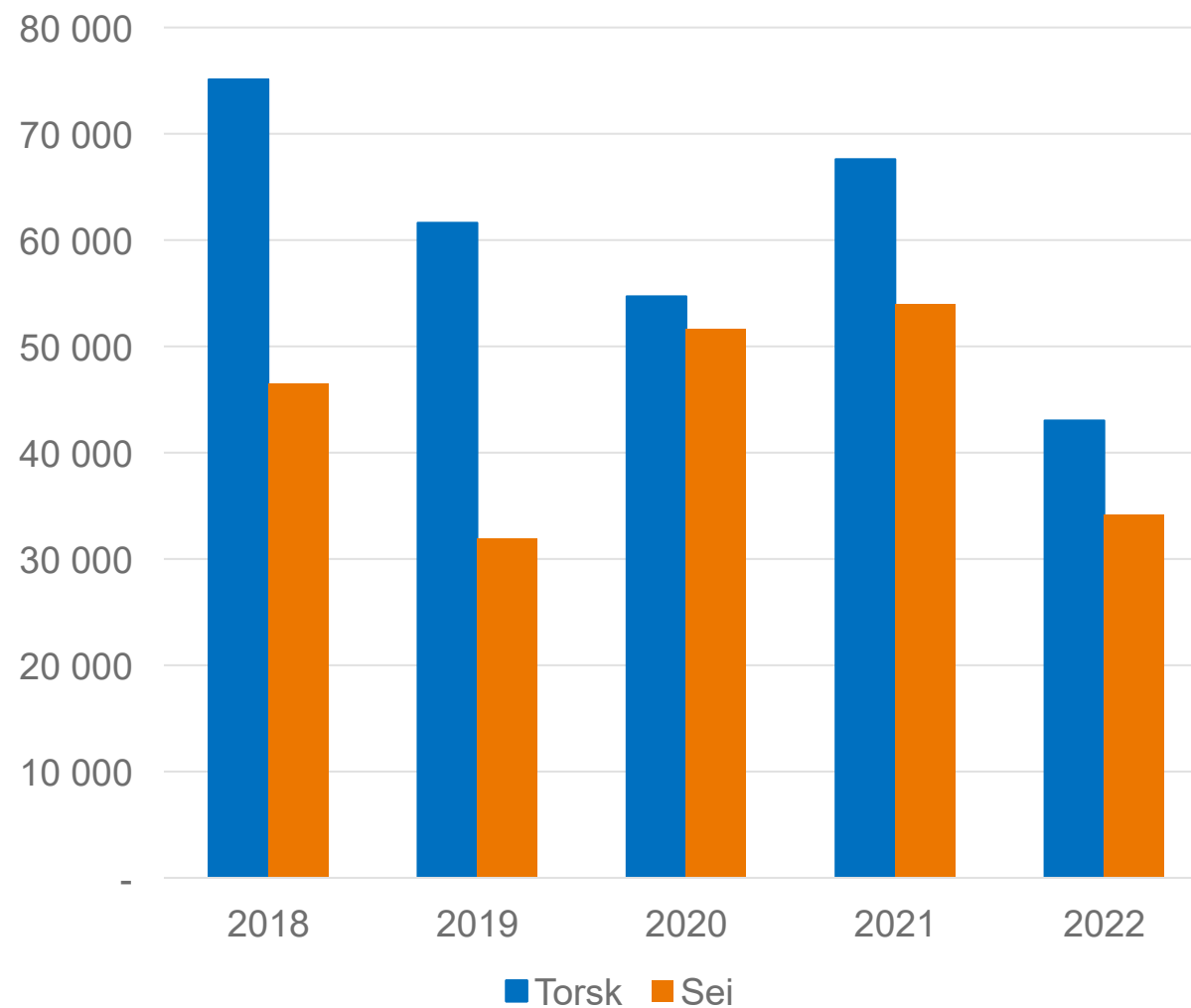
Kjøp av sei fordelt på industri og tradere

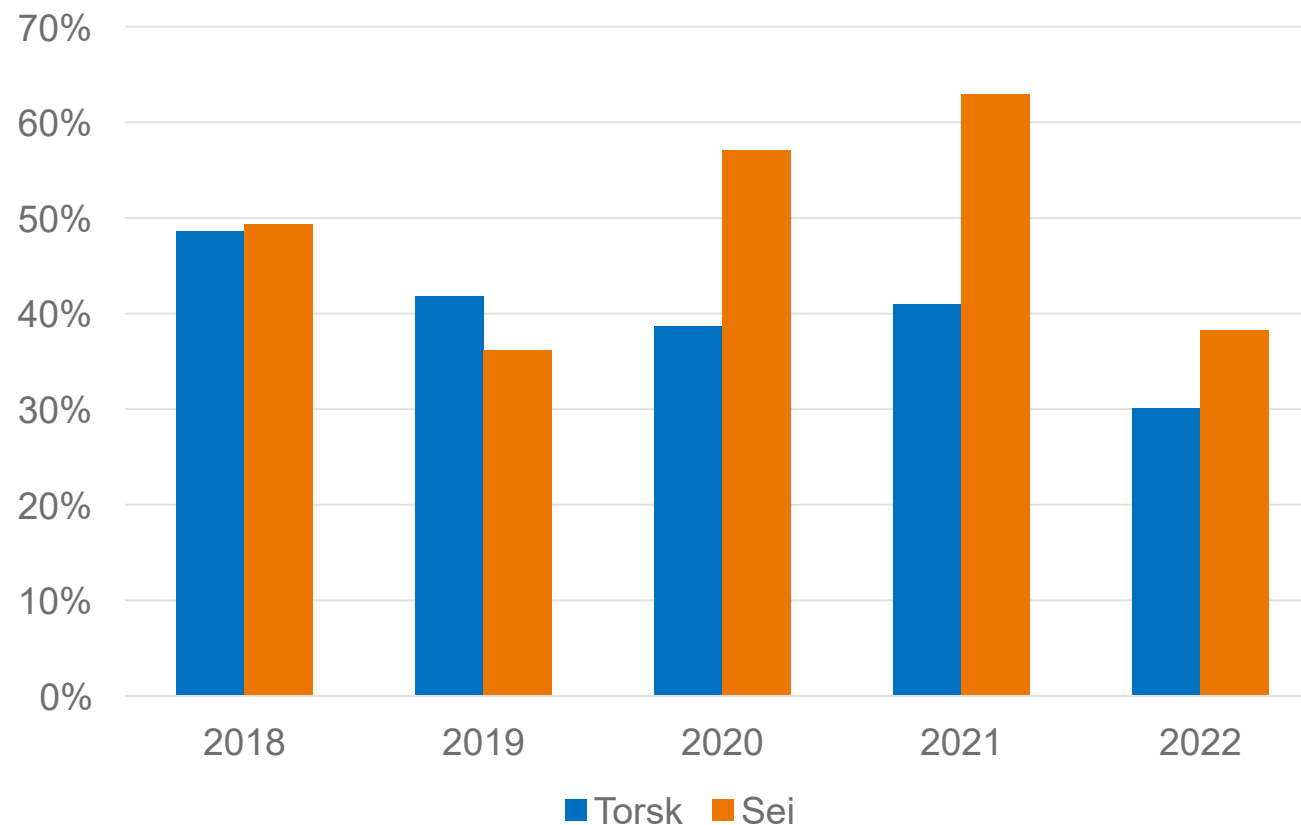
Fordeling av kjøp på fiskestørrelse

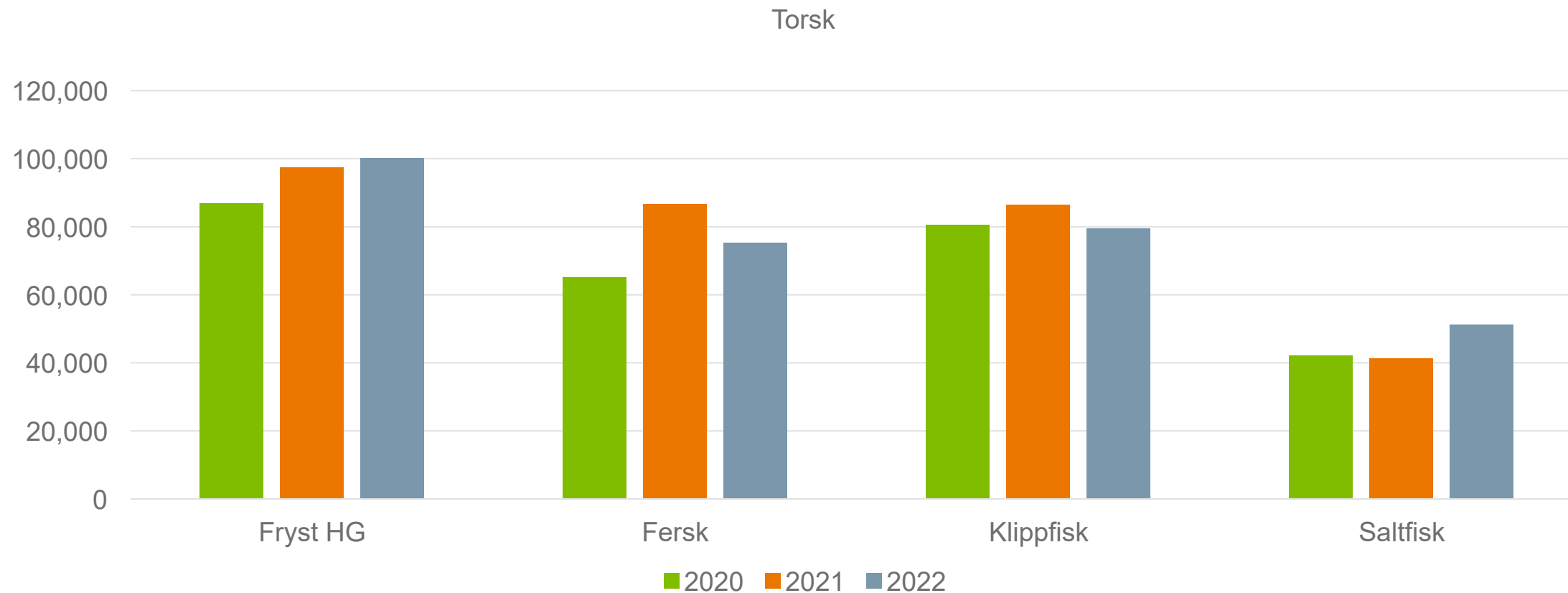
Ble mer fryst råstoff bearbeidet i Norge?

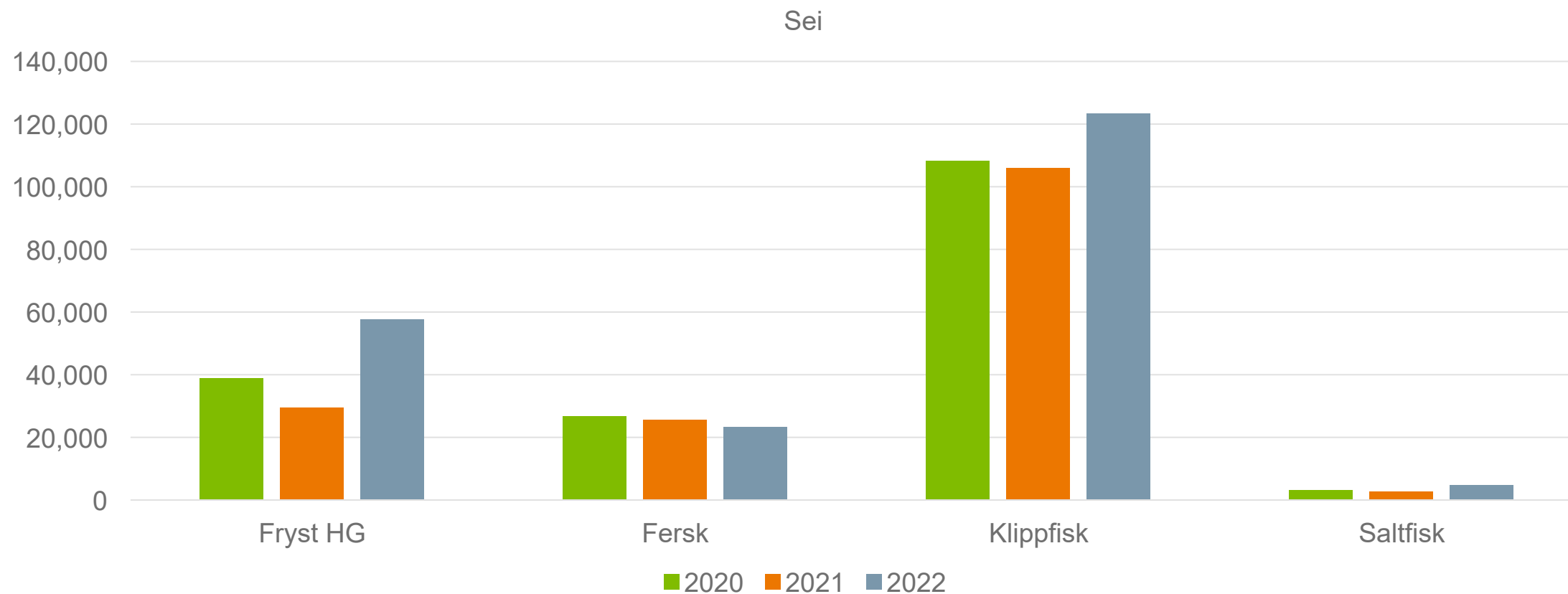
Andel av totalt tilgjengelig fryst råstoff til bearbeiding

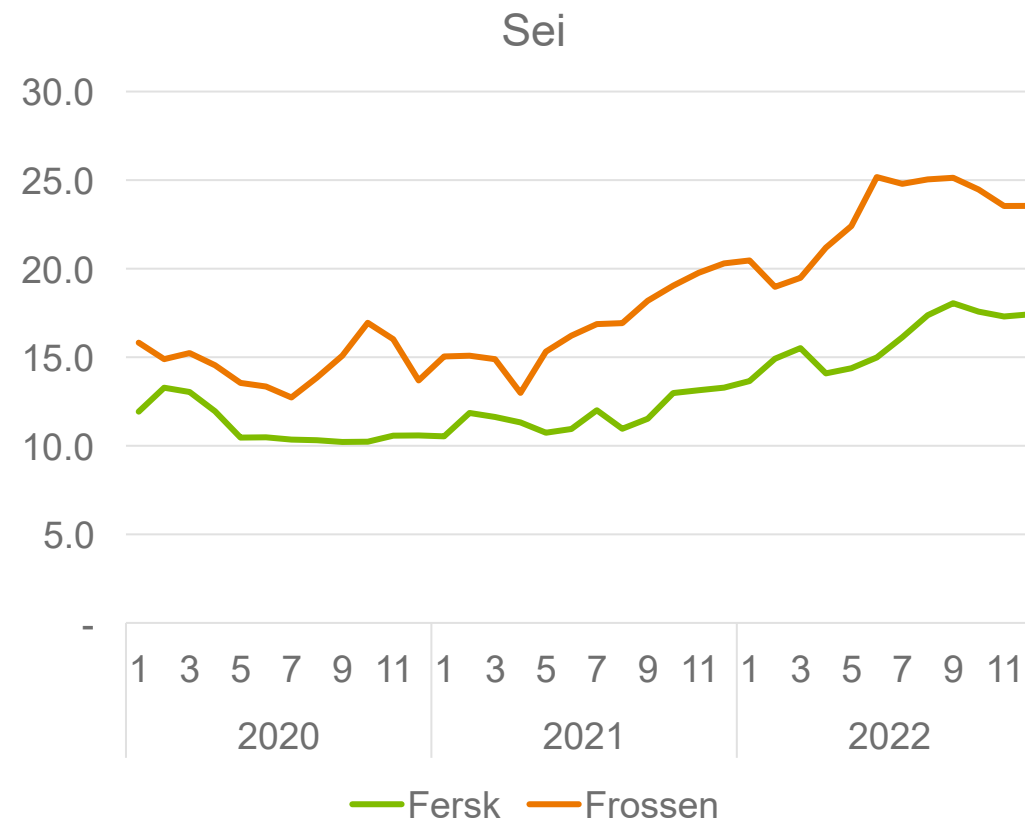
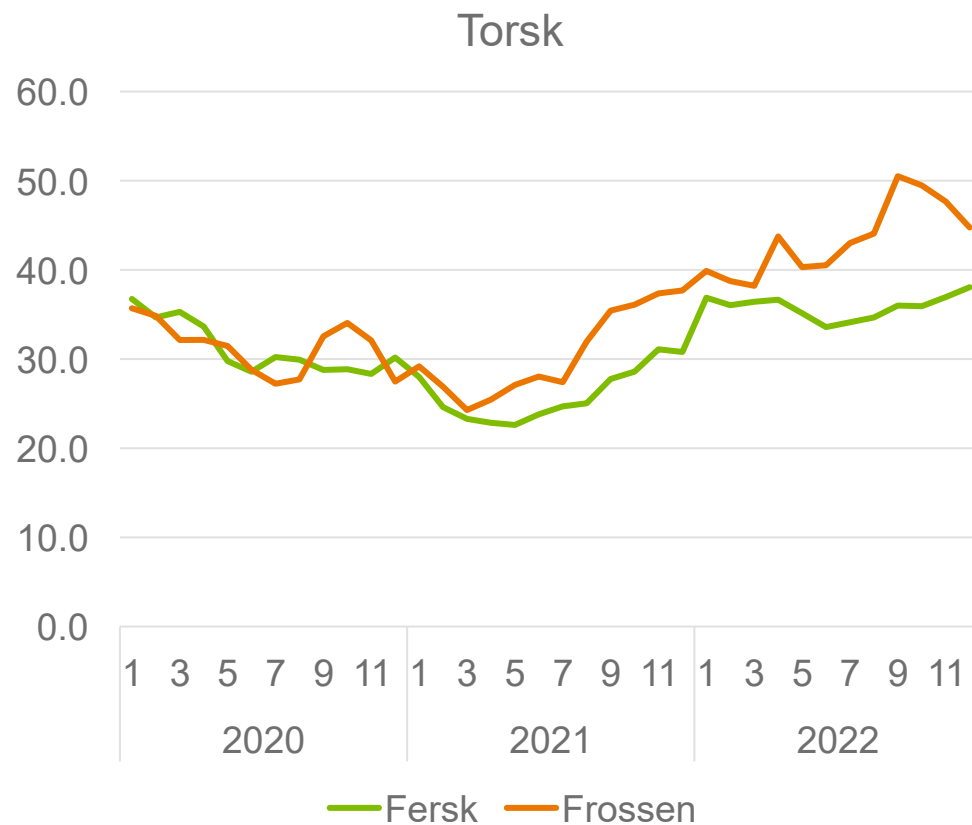
Eksport hovedkategorier torsk (omregnet til rundvekt)

Eksport hovedkategorier sei (omregnet til rundvekt)

Førstehåndspriser fersk og fryst (sluh)

Oppsummering så langt

- Mer fryst råstoff tilgjengelig i et åpent marked
- Andelen torsk og sei solgt gjennom auksjon økte
- Konkurransen i auksjonen økte – gir normalt høyere priser
- Andel fryst torsk og sei til bearbeiding gikk ned i 2022, særlig for sei
 - Men dette har lite og gjøre med auksjonsplikten
- Ikke alle like fornøyd:
 - Enkelte rederi med egen trading
 - Rederier med gode relasjoner til noen få kontraktskunder